

„Edinost“

Zhaja enkrat na dan, razen sedelj in
v raznih ob. 4. uri zvečer.

Naročilna snaga:

za celo leto 34 kron
za pol leta 18 „
za četrt leta 9 „
za en mesec 3 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na na-
čete brez priložene naročilne se uprava
ne odira.

Do tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
sredstva številke po 6 stotink (3 svč.);
vsa Trsta pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglašaj

se računajo po vrstah v petito. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslane, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašaj se računajo po pogodbi

Vaj dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopis se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglašje
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Garinta št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inšertov v ulici Molin
picolet št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godina

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Dunajsko narodno misleče dijaštvo.

(V odgovor.)

Vendar v daljnem tujem mestu
Narodu smo sinji zvesti,
Kar boli ga, nas boli.
Tuja zemlja nima sreče,
Srce vedno hrepeniše
Vedno si domov želi.

„Slovenija“ — A. Josip Stritar.

V svoji izjavi je narodno misleče di-
jaštvo, ki ne živi v duševni odvisnosti, ne
klerikalnih, ne liberalnih listov, dalo duška
svojim čutilom in svojemu mišljenju. Podprli
smo svoje mišljenje z argumenti in odgovori-
lili so nam — ker jim je argumentov pri-
manjkovalo — s psovskimi in smešnimi, da-
si jim to sedaj ni šlo prav od srca.

Dijaštvo, najmlajša narodna inteligenca,
poslušalo se je v tem slučaju le svojih zako-
nito mu zajamčenih pravic in hoče tudi v
bodoče o vsaki, za naše narodno življenje od-
ločilni stvari radikalno, in brez ozira na
desno in levo, izraziti svoje mnenje — če
tudi našim »starim« neprijetno in nemero-
dajno za nje.

Dijaštvo pač ni možno odrekati poli-
tičnih pravic, ker so mnogi izmed njih vo-
lileci 5. kurije, mnogo jih je žurnalistov, po
večini pa so za časa volilnih viharjev stran-
kam in kandidatom dobrodošli, člani in
porabni agitatorji. Navadno nikdo ne odreka
dijaštvu teh pravic. Odreka mu jih le tedaj
kak politik, kadar se dijaštvo poslužuje teh
svojih pravic — proti njemu! Skoraj vsaka
stran zgodovine dunajskega dijaštva kaže, da
je bilo dijaško življenje vedno najožje spo-
jeno s političnim kretanjem v domovini.

Bilo je l. 1873. Tedanja jedina ofici-
jerna zastopnica slov. dunajskega dijaštva,
akademsko društvo »Slovenija«, priredila je
pod vodstvom tedanjega predsednika, jur.
Ferjančiča, sedanjega drž. poslanca,
slavnotečen večer na čast mladoslavenskim po-
slancem, izišlim iz hudega volilnega boja:
Nabergoju, Pfeiferju, Razlagu,
Vošnjaku in Winklerju. Jur. Iv.
Tavčar, sedanji vodja liberalne stranke,
je imel slavnotečen govor. Dr. Razlag, tednji
vodja-prvak in častni člen »Slovenije«, je
zaklical o tej priliki dunajski mladini na-
slednje besede:

»Mladeži... odbaeni nas, kadar boš vi-
dela, da ne delamo s prepričanjem v prid
slov. naroda in mi odstopimo. Zmirom pak

stoj na braniku zoper tiste, ki bi radi na-
pravili iz slov. naroda domeno za svoje se-
bične namene.«

Te besede so našle viharen odmev in
ploekal jim je tudi glavni govornik, jur.
Tavčar.

Pa kmalu, komaj nekaj nad leto dnij
pozneje, stavljal je fil. Detela, sedanji rav-
natelj in pisatelj, sledeči predlog: »Ako se
izkaže častni ud »Slovenije« v časih nevar-
nosti brezsrčnega in ne stoji na braniku svo-
jega naroda, potem je dolžnost akademične
mladine, da ona prva obsodi take postopanje,
da ona, up in bodočnost svojega naroda, po-
kaže svojo nevoljo.«

Ta predlog je bil naperjen proti dru.
Razlagu — proti istemu, ki je prej opozarjal
dijake na njihovo pravico in dolžnost.

Dunajsko dijaštvo, zbrano v »Sloveniji-
je lani, pričakuje nove politične ere med
Slovenci, imenovalo — dra. Tavčarja
častnim členom radi njegovih političnih
zaslug za narod — ker radi literarnih pač ni
bilo lani povoda.

Razočaranje pa se je pojavilo kmalu in
postalo splošno. Komaj je minulo leto dnij,
pokazalo je dunajsko dijaštvo, izven deseto-
rice osebnih znancev, svojo nevoljo prejšnjemu
otoževanemu ljubljencu.

Na razne manifestacije povodom vseučil-
liščne akcije je g. župan I. Hribar poslal v
imeu ljubljanskega mestnega sveta dunaj-
skim vseučiliščnikom, v roke akad. društva
»Slovenije«, sledeče pismo od dne 22. dec.
1901 št. 45907:

»Slavnemu predsedstvu!

Občinski svet ljubljanski je v svoji iz-
redni javni seji dne 17. t. m. povodom po-
svetovanja radi slov. vseučilišča v Ljubljani
z veseljem pozdravil odločni nastop slov.
akademikov v tej zadevi.

Zajedno je pa tudi sklenil, cenjeni aka-
demični mladini najno priporočati, naj na tej
poti odločnosti neomahljivo vztraja ter naj
tudi za naprej svojo zakonito zajamčene (po-
litične) pravice tako krepko zastopa.

Obveščujoč slavno predsedstvo o ome-
njenem sklepu bilježim itd.

Ivan Hribar.«

Da si vsa dejstva potrjujejo pravico in
dolžnost slov. akad. mladine, da tudi ona v
viharnih časih pozorno stoji na braniku svo-

se godi v hiši, deklica ni mislila na drugo-
nega na Vladimirja. Klara ni nimalo prigo-
varjala temu, dajala je marveč deklici denarja
za maše za rešenje Vladimirjeve duše. Ali
zopet je ugibala, kako bi Topolkovića zve-
zala z Lucijo, ker se slednjič vzrok njeni
nameri nimalo ni spremenil. Klara je bilo samo
do tega, da se reši pred finančnim propa-
dom, da bi mogla gospodski živeti kakor prej.
Klara je sledila tu posebni taktiki. Z jedne
strani je hotela — ker je ta podla duša bila
res duhovita — s svojo duhovitostjo dražiti
živce blaziranega bogataša, z druge strani
kazala mu je svojo lepo edinico, ki se je lju-
dem Topolkovićeve vrste po svoji žalosti
mogla videti »pikantna«. Tako se bo, je ra-
čunala gospa Klara, Topolković vedno bolj
bližal Luciji in moj namen se mi posreči.
Nu, tudi gospod »de Topolovcih«, večak v
tej stroki, je pogodil Klarine namere ter se
jim podal popolnoma. Izprva je pričel manje
nežno govoriti materi ter je večkrat omenjal
hčerino ime; potem se je govorilo o bodo-
čnosti deklice, kako vrla in vredna je, kako
bi za toliko žalost zaslužila srečo in da se
slednjič mora močiti. Logičnim potom došlo
se je zopet do prvotne namere; gentleman,
stisnivi materi roko, je izjavil, da je pri-
pravljen vzeti hčer.

jega naroda, oglašil se je vendar v »Slov.
Narodu« dijak, ki pravi:

»Mladi, kakor smo, ne vemo ničesar po-
sitivnega o naši politiki in naj govorimo
javno v visokih tiradah ter v bojnih klicih o
politični stvari, v kateri še poslanci naroda
niso složni. Ni-li smešno in žalostno, da taki
mladeniči delajo očitke preizkušenemu možu.
Smejali bi se, pa — ker so to stanovski to-
variši — nas je sram.«

Kaj ne, to je čil in v istini napreden
dijak, ideal slov. akademikov, ki je še po-
nosen na svojo nevednost! Dobro le, da je
malo takih! Potrebno pa se nam zdi po-
jasniti v naši izjavi, kar se je precej napačno
umelo. Če smo v njej imenovali dra. Tav-
čarja in župana Hribarja, nismo govorili o
njiju kakor o dveh zasebnikih, temveč kakor
o dveh naših politikih, reprezentantih dveh
bitstveno različnih, če tudi običajno para-
lelnih, pa vendar v mnogem nasprotujočih si
principov.

Dr. Tavčarja smatramo slovenskim za-
stopnikom vseobčega, protikonfesionalne li-
beralizma, borečega se za versko svobodo;
župana Hribarja pa zastopnikom konkretnega
realnega in delavnega naciona-
lizma in liberalizma. In če smo v svoji izjavi pozivljali župana
Hribarja, naj prereže prt med seboj in drom.
Tavčarjem, rekli smo s tem le to, da želimo
jasne ločitve dveh principov: naciona-
lizma in liberalizma!

Realni naciona-
lizem stavimo na prvo
mesto, želimo pa, da tudi vseobči, za versko
svobodo boreči se liberalizem bodi zastopan
med Slovenci! Toda tega smatramo opravi-
čnim le do one meje, dokler ni — obstanku
in proevitu našega naroda na škodo. »Salus
nationis« (korist naroda) mora ostati »suprema
lex« (vrhovni zakon)! Vse drugo pride po-
zneje. Ločitev teh dveh principov in ločitev
mož, zastopajočih ta dva principa, se nam
zdi, z ozirom na dejanske vsestavne raz-
mere, skrajno potrebna. V toliko kronovinic
smo razdeljeni in v vsaki kronovini raz-
cepljeni v male strančice, ki zopet niso s
strančicami v sosednji kronovini v nikaki
zvezi! Kaj ne bi bila bolj na mestu jednotna
centralizacija vseh izključno nardo-
nih sil, mesto te malenkostne in kvarne
razkosanosti?! In kaj bodi skupna vez vseh
Slovencev? Liberalizem gotovo ne, ker v
naših primitivno agrarnih razmerah, zlasti v
omejnih krajih, kjer ni izven svečenštva

Tedaj so se v kratkem času dveh me-
secev izvršile velike spremembe v Dobraničevi
hiši. Nekega jutra je bilo Dobraničev priob-
čeno, da je umirovljen; njegovo mesto je
dobil neki Nemeš z Dunaja, ker se je govo-
rilo, da Dobranič ne spada v novo dobo.
Malo zatem je umrl eden njegovih glavnih
upnikov, a proti koncu drugega meseca mu
je drugi upnik, bivši tudi umirovljen, odpo-
vedal kapital. To je bila za Dobraniča očitna
propast. Bilo mu je, da znori. Ni prav jel in
pil ni več, govoril je brez zveze, po noči ni
zatisnil očesa, in vedno se je tresel na vsem
životu. Samo pred Klaro se je premagoval.
Njej je naznanil povsem mirno:

»Žena, propal smo. Mene so vrgli v
pokoje, kapitali so nam odpovedani, a mi ni-
mamo denarja. Hiša in vse, kar imamo,
pojde na prodaj. Ko pride sodnja na ekse-
kucijo, treba vse dati popisati, nobene stvar-
ice da mi ne zatajiš, niti najmanj svoje
cunje, niti zlatega lišpa. Mi bomo imeli na
leto 200 goldinarjev, ker 100 jih bom moral
dajati upnikom. Ako mi bo sreča ugodna,
najdem mesto pisarja pri kakem odvjetniku.
To ti pravim, da boš vedela. Po tem uredi
naše gospodarstvo.«

(Pride še.)

druge inteligence, je naše ljudstvo
navezano pred vsem na svojega
duhovnika!

Liberalizem je zlasti ob mejah, če teži
po tem, da izsili duhovnika, včasih jedinega
voditelja zanemarjenega ljudstva, iz narodno
političnih postojank: našemu narodu direktno
poguben. Priznavamo pa, da je v nacionalno
varnih krajih do gotove meje upravičen in
često potreben. Jedina, celokupen narod
spajajoča vez in jedina garancija narodni
bodočnosti bi bil energičen, realen
in delaven naciona-
lizem.

Le delovanje, izvirajoče iz ljubezni do
lastne krvi, le delo, ki druži vse narodne
sile in sile v skupno narodno korist in re-
nični proevit, more privedi naš narod iz se-
danje vsestranske zaostalosti do boljše bodo-
čnosti. Če se ta skrajno potrebni politični
preporod, kmalu ne izvrši, postati utegne
propozno! Bolje bodočnosti ne bo, naš narod
bo le še životaril, dokler mu tekem jednega
ali dveh stoletij ne ugasne življenja luč.
Tej ideji smo hoteli dati duška
v svoji izjavi, nismo pa hoteli, kakor se nam
je očitalo, vreči s prestola dra. Tavčarja in
dvigniti nanj novega boga — župana gosp.
Hribarja.

Ne malikujemo pred nikomur! Spoštu-
jemo in častimo pa može, ki zastopajo stvarne
ideje in principe. Očitilo se nam je tudi, da
smo iz slabo urejenega liberalnega gnali vodo
na klerikalni mlin. — Da, gospoda, tako je
in bo vedno, dokler bosta trla narodno idejo
dva mlinska kamena — liberalni in kleri-
kalni! Vedno se bo narodno idejo izkoriščalo,
zdaj s te, zdaj z one strani, dokler ne bo
samostojnega in mogočnega — narodnega
mlina! Ob celjskem vprašanju se je pojavi
narodni radikalizem in upamo, da ga ne bo
več mogoče zatreti.

Z ozirom na našo izjavo smo prejeli
mnoga priznanja in bodrilna pisma članih
rodoljubov, katerim se zahvaljujemo tem
potom.

Prvobornik moderne narodne ideje in
voditelj obmejnih Slovencev pravi v svojem
pismu:

»Politika brez narodne samozvesti, brez
viših ciljev in realnih idej, pohlevno be-
račenje za drobtinice in sramotne kompro-
mise, mora nas dovesti do narodne in poli-
tične smrti!

Za sedaj ne smemo še obupavati. Pre-
magali smo odkrite starodobne nemškutarje,
in, ako Bog da in »reča junaška, preživimo
tudi novodobno skrito nemškutarijo.«

Dai Bog!

Samostojno nar. misleče dijaštvo.

PODLISTEK

Vladimir.

Hrvatski pisatelj Avgust Šena, prevel M. C. t. d.

V.

V tisti čas je bil gospod Topolković začel
pogostje obiskovati hišo Dobraničevu. Bil je
od nekdaj gost v tej hiši, a gospa Klara je
mislila povsem resno, kakor mnoge matere,
da bo tega bogataša mogla privezati k Lu-
ciji in tako rešiti — sebe. Da, bilo je ptišlo
že tako daleč, da je zagonetni gentleman
izjavil, da vzame Lucijo. No, romantična
epizoda z Vladimirjem je pretrgala vsako
nadajno razpravo s tem poslu. Ni Klara, ni
Topolković se nista več dotaknila tega vpra-
šanja. Bogataš je prihajal sicer redkeje, ali
izostal ni nikoli. Ko se je bilo razneslo, da
je Vladimir mrtev, bil je Topolković zopet
pogostejši gost. — Dočim je prej prihajal
vsakih osem dnij, pa si ga sedaj videl vsaki
drugi dan pri Klari. Tudi sedaj ni bilo go-
vora o Luciji. Topolković je celó govoril
njeni materi toliko sladko in sentimentalno,
da je svet že začel šepetati, koliko srečo da
ima Dobraničeva na stare dni. Lucija, pogre-
znena v svojo žalost, se ni brigala ni, kaj

Narod slovenski!

Letos, ko se je vsa slovenska domo-
vina v lepi slogi zavzela za najvišjo šolo za
slovensko vseučilišče, hočejo naši nasprotniki
brezpogojno zatreti še celo naše srednje šole,
zlasti celjsko slovensko gimnazijo. Kljub
naporom naših poslancev in kljub jasno
izraženi volji večine ljudskih zastopnikov vse
Avstrije, rujejo sovražne sile ravno sedaj z
vso silo na tihem zoper ta slovenski zavod.

V trenutku, ko je ves slovenski narod
ene misli, da se brez boja ne smemo udati
sovražnemu navalu, oglašil se je iz narodnih
vrst glasnik, da ustanovimo v Celju
za slovenski gimnazij »Dijaški
dom«, s katerim utegnemo najzanesljivejšo
zagotoviti obstanek slovenske celjske gimna-
zije. V Celju, ki stoji na slovenskih tleh
sredi popolnoma slovenskega ozemlja, po-
stavili so naši sovražniki za namčurske in
odpadniške nemške gimnazije Studentenheim

kateri se vzdržuje z davki v dobri tretjini slovenske dežele in za katerega so se nabirali in se še nabirajo denarni doneski po vsej Avstriji in Nemčiji.

Ali bi ne bilo naravno, da se združi tudi vsa slovenska domovina v ta namen, da z denarjem pokaže, koliko jej je za obstanek slovenske gimnazije v Celju, v tem kulturnem središču štajerskih Slovencev, kateremu Slovenci ne smemo nikdar priznati izključno nemškega značaja!! Ali ne dokažemo Slovenci svoje odločne volje za nadaljnji povoljni razvoj celjske gimnazije na najlepši in najizdatnejši način ako vsak po svojih močeh z denarnimi prispevki omogočimo ustanovitev »Dijaškega doma« v Celju, predno se našim sovražnikom posreči odpraviti slovensko gimnazijo?!

V Celju se je ustanovilo društvo za nabiranje denarnih prispevkov za »Dijaški dom«. Mnogi odlični rodoljubi darovali so že izdatne svote, ki pa, žalibog, še ne zadoštujejo. Zato smo se obrnili mi slov. akademiki, ki v borbi za slovensko vseučilišče najbolj občutimo tudi nedostatke srednjega šolstva izlasti na Štajerskem, s pozivi na vse znane nam rojake, da blagovolijo vsak po svojih močeh prispevati za ustanovitev »Dijaškega doma« v Celju. Imena vseh darovalcev zapišejo se v spominsko knjigo »Dijaškega doma«, ter objavijo tudi v slovenskih listih. Imena ustanovnikov, ki plačajo najmanj 200 K. zabeležijo se pa, v večem spominu na borbo Slovencev za celjsko gimnazijo leta 1902, z zlatimi črkami na spominski plošči.

Pozivljamo torej še enkrat potom slovenskega časopisja vse rojake, katerim je za naš napredek na polju narodnega šolstva, da pokažemo to svojo željo ne samo z mnogimi besedami, ampak tudi z odločnim blagim dejanjem. Spominjamo se pa, da dvakrat da, kdor hitro da, ter podvizajmo se, da ne zamudimo pravega trenutka! Nemudoma torej na delo za »Dijaški dom« v Celju!

Vsi denarni prispevki naj se pošiljajo na naslov: »Dijaški dom« v Celju.

Gradec, 20. malega travna 1902.

Akad. agitacijski odbor.

Politični pregled.

V Trstu, 21. aprila 1902

O položaju. V hipu, ko zaključujemo ta list, je zopet zbrana zbornica poslancev v sejo, ki bi mogla postati usodna ali za parlament, ali za vladu, ali pa za oba, ako bi res donesla tak vseh glasovanja o praški subvenciji, kakoršnjega se je smatralo možnim, takega namreč, da bi bila subvencija odklonjena. No, čim bolj se bliža ura glasovanja in čim dalje se razvijajo pogajanja med Körberjem in nemško ljudsko stranko, ki je visoko dvignila roko proti oni subvenciji, tem močnejši postaja utis, da tista roka se ni dvignila, da stre parlament ali vladu, ampak le v to, da, kakor dobro opaža »Politik«, vrže kamen v mlako! Voda naj se zgosti, da bo rečena stranka tem laglje mogla ribariti v kalnem. Ta utis pa veče še posebno okolnost, da posnemljemo po današnjih novinah, da so se tudi danes nadaljevala pogajanja med gospodom Körberjem in nemško ljudsko stranko. »N. Fr. Pr.« opaža, da bo praška subvencija vsprejeta bržkone z veliko večino, to je: Nemei in Körber so zopet prišli na čisto. Nemške stranke, ne izvemši katoliške, bodo sicer, že radi časti nemške zastave, glasovale proti subvenciji, ali poskrbljeno bo bržkone, da Körber ne zaide v zadrego. — Vprašanje je le, kdo poplača stroške tega angementa med Koerberjem in Nemei?

In kar more te slutnje utrditi skoro v gotovost, je pa sporočilo v dunajskih listih, da so Italijani zopet zasukali zastavo, da so prejšnji sklep razveljavili in da bodo glasovali za praško subvencijo. Treba umeti to. Ničle ostajajo vedno ničle, če ne stoji enojke pred njimi. Enojka, za katero se pa naši signori skrivajo, da dobivajo veljavo, je vedno tam, kjer — je moč. Glavna moč pa, ki imponuje Italijanom, je vladina moč! Po odločni izjavi Koerberjevi za dovoljenje praške subvencije, je bila torej najnaravnejša stvar na svetu, da so Italijani prišli do drugačnega »prepričanja«, do tistega namreč, ki odgovarja stališču vlade. Ta skok od enega prepričanja do drugega v par dneh je poučen za razmerje med vladu in Italijani. Tu pa ne treba še le vpraševati, kdo poplača račun tega intimnega razmerja? Tega uči nas Slovane britka vsakdanja skušnja.

Trozveza obnovljena! Listu »Neue Freie Presse« javljajo iz Berlina, da je zadnje potovanje nemškega kancelarja Bülowa dovedlo do obnove trozveze. Obnovenje, oziroma nadaljevanje trozveze med tremi paciscenti da je že dogovorjeno, če tudi instrumenti niso še parafirani in podpisani. Obnovenje trozveze se je zgodilo pod istimi pogoji in določili, ki so bili obseženi v dosedanjih pogojih. Računati je tudi, da bo nove pogodbe imele veljavo za istokoliko časa, kakor so jo imele dosedaj.

Dobro tek — Slovani v Primorju!

† **Ferdinand Horanszky.** Dne 4. marca je Ferdinand Horanszky stopil v ministerstvo Szellovo. Njegov vstop v ministerstvo je bil naravna posledica dejstva, da se je takozvana narodna stranka združila z vladno in je prva zahtevala, da je tudi ona zastopana na vladi. Narodna stranka je stavila velike nade v svojega odličnjaka Horanszkyja. Danes so te nade strte, kajti v soboto je mož po kratki bolezni — pljučnici — za vedno zaključil svojo politično kariero. Tudi na predstojeh pogajanj z Avstrijo je bila pokojnemu določena važna uloga, zato pomenja njega smrt ravno v sedanjem hipu nemalo zadrego za g. Szella.

Iz Ogerske. Med narodnostmi na Ogrskem se je začelo gibati, kakor da se je jela vzdramljati v njih odporna sila in vzbujati zavest, da je v njih še moči za borbo za življenje, zavest, da še morejo postati faktor v političnem in državnem življenju Ogerske. Pojav takega dramljenja iz obupavanja so bili že vspehi, ki so jih Slovaki dosegli na zadnjih volitvah. Ali borbo svojo hočejo narodnosti — kakor kaže — prenesti tudi na gospodarsko polje. Kakor so Romuni sploh najbolj žilavi in energični med narodnostmi na Ogerskem, hočejo tudi tu prednjačiti ter s pomočjo zadrug in delniških društev kupovati razna posestva malih madjarskih posestnikov. V Szekelyudvary-u je romunska »Albina« prevzela kreditne posle propale hranilnice in pride tako v posest madjarskih zemljišč. Tako so začeli tudi Srbi v Bački, kjer si ustvarjajo arabe poljedelske zadruge z nalogo, da kupujejo madjarska posestva ali jih jemljejo v najem. Potem jih prodajajo, oziroma dajejo v najem po parcelah izključljivo arbskim maloposelnikom.

Pa tudi socijalisti dajejo na Ogrskem znake življenja od sebe. Nedavno so v 50.000 odtisih razposlali proglas, v katerem zahtevajo splošno pravico glasovanja. V tem proglasu groze tudi parlamentu, ako ostane gluha na to zahtevo njihovo. Parlamentu da hočejo predložiti adresu, katero podpiše vsakdo, ki se sramuje sedanjega sramotnega položaja! Ta adressa da bo ultimatum, ki napove vojno. Ali, ali! Parlament bo moral odgovoriti! Ako odgovori z nasiljem, kakor v Belgiji, pa da hoče proletarijat na Ogrskem pokazati, da znati delati in postopati.

Sicer nočemo oporekati in je skoraj gotovo, da se tudi ta ogrsko-socijalistiška juha pozneje ne bo jedla tako vroča, kakor jo mislijo kuhati v proglasih in adresah. Najmanje pa na Ogrskem, kjer je industrija še le v prvih začetkih. Ničesar ni možno kar izgrebsti iz zemlje, najmanje pa organiziranih, zavednih mas. Ali vendar je tudi to gibanje socijalizma znamenje, da so medeni tedni omnipotence židovsko-liberalnega gospodstva na Ogrskem prav odločno bližajo k svojemu kraju.

Novi ruski minister za notranje stvari. Vjačeslav Konstantinovič Pieve, je bil na zadnje — kakor smo že omenili — državni tajnik v Finski. Kakor državni tajnik na varšavskem sodišču se je odlikoval z zasledovanjem političnih zločincev. Po njegovem imenovanju sodijo nekateri, da se je vladu odločila vztrajati v dosednji smeri.

Položaj v Belgiji. Po glasovanju v zbornici, ki je, kakor znano, izpalo neugodno za revizijsko ustavo, pozvali so socijalisti kralja, naj razpusti zbornico in zaukaže nove volitve. V dobro informiranih krogih se zatrjuje, da kralj usreže tej želji. Klubu porazu na glasovanju je ljudstvo prepričano, da socijalisti dosežejo konečno zmago. Klerikalci sami da bi se radi izmotali na kak način iz sedanje težavne situacije in če tudi bi morali v ta namen dovoliti socijalistom kake koncesije.

Trgovci in industrijanci trpijo radi štrajka velikanke škode in želijo, da bi se socijalistom dovolile koncesije.

Ako se bo stavka morala nadaljevati še dolgo, ne da bi se stavkujočim dovolile kon-

cesije, je gotovo, da delavci prouzročijo revolucijo.

Ministerki predsednik je baje izjavil o neki priliki, da vladu ne odstopi niti za stopinjo.

Tržaške vesti.

Udarec za udarcem. Komaj se je zagrnila zemlja nad zemskimi ostanki poklavana Kramerja iz Rojana, že zopet stojimo odkrito žalostjo ob mrtvaškem odru, na katerem leži mrtvo truplo moža, v katerem smo spuštovali uzor-gospodarja, uzor-očeta, uzor-rodoljuba ter ljubili ljubeznjivega vedno šegavega prijatelja. Josip Pertot, posestnik v Rojanu, glavar po vsej okolici znani in od vseh špoštovani rodbini, oče odličnjaku med našimi okoličanskimi učitelji, gosp. Josipu Pertotu v Bazovici ter tast g. prof. Pregelju, eden prvakov v narodnem taboru v Rojanu, je preminol včeraj popoldne v lepi starosti 72 let.

To je za našo stvar v Rojanu zopet udarec, katerega beležimo rodoljubno žalostjo in iskrenim sočutjem do vse mnogospoštovane rodbine.

Mir in pokoj duši pokojnega Josipa Pertota!

Pogreb bo jutri predpoludne ob 9. uri od hiše žalosti v Rojanu do rojanske župne cerkve in potem na pokopališče v Bar-kovljah.

Sursum corda! Včeraj so imeli v sedanjih Rimanjih zopet diven cerkveni in slovenski dan! Dvakrat se je darovala slavnostna sv. maša na staroslovenskem jeziku.

Osobito ganljiva je bila slovesnost ob 10. uri predpoludne. Pred sv. mašo je imel veleč. g. dekan Kompare lepo propoved, ki je izzvenela v pretresljiv akcent ljubezni do svojega naroda. Propovednik je slikal sv. Jožefa kakor vzgled skromnosti in pokornosti, kakor vzgled varuha izročeni mu rodbini. — Završivši svoje označenje pomena in važnost hišne rodbine in naloge, prisojene jej od Boga za družbo človeško, je govornik poslal proti nebu milo prošnjo za odrešenje tiste velike rodbine, ki jo imenujemo narod naš, iz medsebojnega prepira sedanjega, ki jo uničuje!

Slavnostno sv. mašo je pel na slovenskem jeziku velečastiti gospod dr. Anton Požar, a asistiral sta mu veleč. gospod dekan Kompare in g. kapelan Stemberger. Globok, viden utis je napravilo pevanje božje službe v milih materinih glasovih in izlasti, ko je pontifikant prvokrat zapel »Bog z Vami«, zganilo se je po vsej cerkvi.

Sledile so potem molitve na blagodonečnem, mogočnem staroslovenskem jeziku. Vsi so napeto poslušali in pazili, da jim nobena besedica ne uide. Vse je pretresal slavnostni trenutek, da so pred oltarjem Gospodovim čuli iz ust svečnikovih slovensko molitev, ki je zvala mir in blagoslov na navzoče slovenske vernike. Nam se je zdelo, da vidimo na oltarju sv. Metodija in njegove slovenske svečnike, a to je čutil tudi ves narod, ki je bil v cerkvi. Vse je premagalo močno ganotje in nobeno oko ni bilo suho.

Tej slavnosti je bilo primerno tudi cerkveno petje. Latinske orglje so molčale in s kora so doneli mili in krepki slovenski glasovi. Slovani ne poznajo bobnov, trobent in piščalk. To spada v latinske teatre. Na slov. mašah odmeva povsod živi glas vernih pevcev. In tako je bilo tudi v Rimanjih. Vrhunec lepote slovenske cerkvene pesmice so dosegli vrli rimanjaki pevci v pesmi-molitvi »Svjeti Bože.«

Ponavljati moramo, da so bili vsi Brežani jako veseli in ponosni, ko so videli na tej lepi slavnosti sodelovati tudi svojega deželnega poslanca. Gospod dekan Kompare je s tem pokazal, da zna tudi v cerkvi nevstrašeno braniti pravice Slovencev kakor jih brani in varuje v dež. zbornici.

Popoldne se je razvila po vseh Rimanjih prava narodna slavnost. Iz bližnjih in daljnjih krajev je prihitelo mnogo našega naroda, da vidi in čuje, kar ne more doma videti in čuti. Zbran je bil tudi ves pevski zbor društva »Slavec«, ki je, kakor v cerkvi tako tudi zunaj cerkve a lepo slovensko pesmijo razveseljeval navzoče romarje in domače slovenske unijate.

To je bil torej pravi slovenski dan!

Mestni svet tržaški. — Seje mestnega sveta, ki se je vrnila v petek, udeležilo se je

34 svetovalcev; svojo odsotnost so opravičili svet. Venezian, Combi in Rusconi.

Odobrili so več predlogov, tičečih se občinskega gimnazija ter občinskega ženskega liceja, kakor tudi predlog glede povisjanja plač pomožnim šolskim slugam. Asesor Slovcovich je predlagal potem mestnemu svetu odobrenje svote K 17615, katera se je nasproti proračunu preveč izdala za vzdrževanje mestnih ljudskih in srednjih šol.

Svet. dr. Rybář je izjavil, da bodo on in tovariši glasovali proti temu predlogu, ker mora stroške za srednje šole nositi država, ne pa občina. Omenjal je, da je bila večina, o razpravi občinskega proračuna proti temu, da bi se srednje šole izročile državi; temu nasproti pa je posl. Bennati v državnem zboru napadal državo, ker zahteva od občine, da mora za srednje šole izdajati 300.000 kron na leto. Dr. Rybář je zaključil z nado, da večina slednjič vendar vsprejme njegovo naziranje ter izroči srednje šole državi v oskrb.

Večina mestnega sveta je seveda odobrila predlog asesorja Slovcovicha glede odobrenja prestopka proračuna v izdatkih za šolstvo.

Odobrili so se potem še nekateri predlogi, med temi predlog, da se da družbi za električno železnico Trst-Opčine odškodnina 6600 kron v svrhu, da ista končno postajo v Trstu preloži s trga pred vojašnico, kakor je bilo prvotno projektirano, na ulico Torrente.

Čujte najnovejšo novico! Nedavno je prinesel neki tržaški list vest, da se »Piccolov« Mayer pokrščani. Od dobro poučene strani nam pa pritrjajo sedaj, da je ta vest osnovana in da Mayer res prestopi v katoliško vero. Ceremonijo vsprejema v katoliško vero in krščenje, da se bo vršilo v Rimu.

Morda bi bilo sedaj dobro, ako bi kakov mecen razpisal nagrado za najbolje izračunanje, koliko krščanstvo pridobi s tem, oziroma za studijo, kateri motivi so Židu odločilni za takorak?!

Tržaške razmere. Pišejo nam: Pred 25 leti, ko so postavljali zid — takozvano »diga« pred sedanjo svobodno luko, je tam delalo na stotine naših domačinov, ki so služili lepe denarje. Zaslužek je ostal tu doma, kajti naši ljudje, kadar služijo, ne jedo suhe polente!

Danes je to drugače. Na novih velikan-skih obmorskih delih ne vidiš več našega človeka! Tam je že sedaj vse polno tujih podanikov na delih, kjer si služijo naše avstrijske groše, mej tem ko našinci brez dela gledajo od daleč — kako si tujec služi kruh za naše žulje.

To je mogoče samo tu v nas! Druge države skrbje v prvi vrsti za svoje podanike: in še le potem, ako zmanjkuje domačih moči, najemajo tujce.

V nas se ravna ravno narobe!

Res je sicer, da našinci ne hodijo delat za umazano eno, kakor to delajo Lahji. Ali je pa tudi res, da naši ljudje pušajo svoje zaslužke tu v Avstriji, mej tem ko laški podaniki odnašajo najmanj 90% tja ven iz države in ima torej naša država pri teh zadnjih gotovo izgubo!

Tako je tu, tako je povsod v nas — tudi tam, kjer imajo državni organi odločilno besedo!

Občni zbor podružnice društva »Lega Nazionale«. -V nedeljo je imela tukajšnja podružnica društva »Lega nazionale« svoj občni zbor. O društvenem delovanju je poročal češki Žid dr. Reiser, znani adjutant in zastopnik »velikega« dra. Veneziana v »Legi«. Iz njegovega poročila je razvidno, da se je tržaško prebivalstvo nasproti »Legi« ohladilo za celih 9000 kron, ker za toliko so v minolem letu padli dohodki tukajšnje podružnice, t. j. skoraj za četrtno vseh dohodkov v predminolem letu. V novi odbor tega ultralaškega agresivnega društva so bili izvoljeni sledeči »puro sangue« dr. Reiser (češki Žid), A. Babuder (čegar oče ni znal niti besede laški), I. Kantč, E. Komel in I. Hermet in dr. Vidakovič. Radi bi bili videli, kako se je držal češki Žid dr. Reiser (čegar brat je na Češkem med najradikalnejšimi Čehi), ko je na občenem zboru zatrjeval, da je tudi njegova naloga skrbeti za to, da se »naše pokrajine« (tako je dejal češki Žid), katere so bile vedno italijanske, tudi v naprej ohranijo taka. Dr. Reiser je žalibog, pozabil povedati, da so bile te pokrajine ravno tako vedno italijanske, kakor je bil vedno italijanski on in njegova dru-

žina, ki je, v resnici židovska, hotela biti prej nemška, potem pa češka z jedno laško vejo v Trstu, katero predstavlja sam dose-
daj tajnik in novopečeni podpredsednik tr-
žaške »Lege«! Da li bo »Lege« skrbela tudi
za to, da njeni od pamtiveka »laški« odbor-
niki a la Reiser in Vidacovich ostanejo tudi
laški za vedno. Za dr. Reiserja vsaj ne bi mogli
garantirati, da ne bi v slučaju, ako bi se
preselil v Zagreb, postal najhujši Hrvat
kljubu vsem laškim »legam«, kar jih je na
božjem svetu.

Romantični Italijani. Odkar vse mrgoli
laških podanikov v našem mestu, zazibalo se
je vse naše oči na nekak srednjeveški ro-
mantični polusen. Dogodke, katere smo obi-
čajno srečevali v romanah in v zgodovini
srednjega veka, vidimo sedaj kar dan za
dnevom v naši neposredni bližini, v tem pre-
ljubeznivem Trstu, ki se kmalu kar razce-
di od samega blaženstva, vsprlo dejstva, da se
je v njegovo krilo zateklo tako lepo število
romantičnih sinov matere Italije. Pred ne-
davnim časom smo doživeli v ulici Arcata
eno tako romantično-tragično dogodbo, ko je
neki laški podanik prej odpeljal, potem pa
zabodel svojo ljubico, ravno v soboto pa smo
poročali zopet pod naslovom »porotno so-
dišče« o nekem drugem romantičnem Itali-
janu, ki je fingiral celo poroko, da se je mo-
gel polastiti deklice, katero je pozelel! A
taki dogodki se v našem mestu množijo dan
za dnevom v isti meri, kakor se tu množe
laški privandanci.

V petek je zopet neki gospi izginila, kar
izpred nosa, na ulici, lastna 19-letna hči in
matični sumi, da je nje hčer odvedel neki njen
ljubček iz vroče Italije. Matični sumi ni dovo-
lila, da bi se hči poročila z laškim nemani-
šem, a ta si jo je, meni nič, tebi nič, kar
sam vzel!

Mi Tržačani smo res zavidanja vredni
ljudje; nam ni treba, da bi čitali romane;
nam ne treba družega, nego da pogledamo v
dnevno kroniko, pa imamo že tu vse polno
romantičnih romanov.

Stavka v ladijedelnici »S. Marce« še
vedno nadaljuje in utegne imeti težke po-
sledice, ker vodstvo — v kolikor smo obve-
šeni — ne misli v ničemer popustiti delav-
cem; na drugi strani pa se zatrjuje, da, v
znamenje solidarnosti, stopijo v stavko vsi
ostali delavci ladijedelnice »S. Marce«, po-
tem oni tovarne strojev pri sv. Andreju, ki je
last istega tehničnega zavoda in tudi delavci
Lloydove ladijedelnice. Tako utegne stavka
onih še ne 200 delavcev v ladijedelnici pri
sv. Marku imeti najresnejših posledic, kate-
rim pa naj bi vodstvo skušalo izogniti se po
pravičnem uvaževanju zahtev stavkujočih de-
lavcev!

Porotno sodišče. V soboto se je vr-
šila pred tukajšnjim porotnim sodiščem ka-
zenska razprava proti bivšima odgovornima
urednikoma lista »Avanti«, Vrbana Eva in
Frana Banco, radi nekake članka, ki je bil
tiskau v »Avanti«-ju in ki je kazal Rudolfa
Corazzo v slabi luči, očitaje mu tatvino.
Vrbana Eva ni bilo na razpravi. Predsedo-
val je svet. Petronio, sodnika sta bila Maffei
in Rismondo. Tožitelj Rudolf Corazza je sam
zastopal obtožbo, obtoženca pa je branil ka-
zenski branilec dr. Codurri.

Ker so porotniki soglasno pritrdili na
stavljena jim vprašanja, obsodil je sodni dvor
Frana Banco na globo 200 kron oziroma na
20-dneven zapor, Vrbana Eva pa na 150 K
globe oziroma na 15-dneven zapor.

Danes je na zatočni klopi zaani »dr.«
Krstić radi razžaljenja časti.

Do razsodbe pride bržkone že danes. O
dosedanjem teku razprave moremo pa že
sedaj zabeležiti ti-le dve zanimivi črtici: Dr.
Krstić je izjavil na dotični namigljaj tožite-
ljevega zastopnika, dra. Staniča z vso odloč-
nostjo, da on, Krstić, ni Hrvat, a
mpak le Dalmatinec. Druga zani-
mivost je, da je predsednik sodnemu
dvoru, svetovalec Pederzoli izjavil, da
razpravni jezik pred tržaško poroto je
izključno le italijanski jezik, dočim imajo
stranke in priče le pravico posluževati se
tudi slovenskega, hrvatskega in nemškega
jezika, v katerem slučaju pa se ima dotična
izjava prevesti po tolmaču na razpravni ita-
lijanski jezik.

Dražbe premičnin. V torek, dne 22.
aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vied
naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za ci-
vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin:
v Griljanu. hišna oprava; v ulici Rossetti
št. 19, hišna oprava; v ulici Media št. 25,
mizarske klopi in pohištvo; v ulici Caserma

št. 11, hišna oprava; v ulici Navali št. 30,
presiči; v ulici del Ponte šte. 1, hišna
oprava; na Vrdeli 304, hišna oprava; v ul.
Giulia št. 56, hišna oprava, glasovir in že-
lezna blagajna.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer
ob 7. uri jutraj 17.3 ob 2 uri popoldne
23.7 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 760.7
— Danes plima ob 8.22 predp. in ob 8.0
pop.; ooska ob 2.12 predpoludne in ob 1.47
popoldne.

Društvene vesti.

Čevljar-baron. Za prvo prepstavo no-
voustanovljenega »Dramatičnega društva«, ki
bo v nedeljo dne 27. aprila 1902 ob 8. uri
zvečer v gledišču »Armonia«, je skušal
društveni odbor zvižati kolikor le mogoče
cene, tako, da bo vsakemu, tudi za najmanjo
denarno žrtev, mogoče udeležiti se te pre-
stave. Ta igra se je bila že parkrat popred
uprizorila, a vedno na malih odrih, kjer se
dejanje radi pomanjkanja prostora ne more
razvijati zaželenim vpehom in kjer posebno
skupine ne napravljajo onega efekta, ki biga
lahko. A vzlic temu je ta igra našemu ob-
činstvu izredno ugajala. Sedaj pa upamo, da
se bo na velikem gledališkem odru igra lahko
sebi v prid udobneje razvijala, temveč, ko
odbor skuša po možnosti popolniti uprizoritev
v raznih točkah.

Cene so določene tako le: Vstopnina v
prtiličje 40 nvč., na galerijo 20 nvč. Sedeži
od I.—V. vrste 60 nvč., VI. in VII. vrste
40 nvč. in od VIII.—IX. vrste 30 nvč.,
lože v prtiličju 3 gld., v I. redu 2 gld. 50
nvč., v II. redu 1 gld. 50 nvč., v III. redu
1 gld. — Pevske uložke bo izvajalo »Slovan-
sko pevsko društvo; godbene pa orkester do-
mačega pešpolka št. 97.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Svoji k svojim!** Prejeli smo: V
Roveriji, pošta Jursiči, pri Vodnjanu v Istri,
imajo naši kmetje še mnogo vina, belega in
črnega (terana). Vina so izvrstne kakovosti,
kakor ono iz Smoljani (ki je na glasu kakor
najbolje istrsko vino), ker so v bližini in je
tudi položaj in vrst zemlje ista. Kdor si
hoče nabaviti teh vin naj se obrne do gospoda
Velikanje, posestnika v Jursičih.

× **Predsednik »Slov. učiteljskega
društva za koperski okraj«** vabi vse p. n.
gg. odbornike v odborovo sejo dne 27. t. m.
ob 10. uri predpoludne v Boršt.

Vesti iz Kranjske.

* **C. k. nemško latinski knezo-škofij-
ski ordinarij v Ljubljani.** Prejeli smo:
Že večkrat smo morali povzdigniti svoj glas
proti nemškutarskim javnim uradom
na Kranjskem. Bili so časi, ko so vsi sta-
novi zložno rušili nemške postojanke — v
prvi vrsti slovenskih bojnikov so takrat
stali slovenski svečeniki na Kranjskem. Ali
je danes morda drugače? Tudi danes je sve-
čeništvo na Kranjskem po veliki večini go-
tovo odločno slovensko-narodno. In vendar
ne moremo naprej! Vzrok tiči v tem, ker so
voditelji izgubili javne cilje. A krivo je
še nekaj drugega. To nam pove nastopni
slučaj.

Svečenstvo na Kranjskem se bori za
slovensko uradovanje — a z nemščino sili na
dan, kjer le more, knezoškofijski
ljubljanski ordinarijat. Mnogim
se bo to zdelo neverjetno, posebno sedaj, za
časa domačega sina, kneza in vladike dra.
Jegliča. In vendar je tako. Sedaj ne moremo
vdobiti od vladike Jegliča niti slovenskih
tiskovin za sestave poročila o kanonični vi-
zitaciji, ampak vsiljujejo se nava samo nem-
ške tiskovine. Na našem ordinarijatu so za-
čeli rabiti take izgovore, kakor na tržaški
policiji — »imamo preveč nemških, pa jih
moramo porabiti!«

To je škodljivo našim narodnim pravi-
cam, tako postopanje pa ruši tudi vezi lju-
bezni do cerkvenih predstojnikov. Kaj nam
je torej storiti?

Naš odgovor je: Knezo-škofijski ordina-
rijat naj javi, koliko bi stale take tiskovine
na slovenskem jeziku in ono poštvovalno
slovensko svečenstvo zloži takoj potrebno
svoto denarja.

Slovenskim katoliškim vernikom in slo-
venskemu svečenstvu bodi vsaj na
Kranjskem cerkvena glava —
slovenska!

* **Iz Senožec nam pišejo:** Tembolj, ker
je v občini senožški na krmilu narodno-
napredna stranka, smeli bi pričakovati, da bo
občinski zastop zahteval od pivovarne v Se-
nožecah, da bi si priredila slovenski ali vsaj
tudi-slovenski nadpis. Povsod med drugimi
narodi dajejo svojemu jeziku — če že ne
izključljivosti — pa vsaj prednost pred vsemi
drugimi. No, mi na Kranjskem menimo, da
treba še nekoliko dalje sezati v toleranciji in
zahtevamo svojemu jeziku le enakost z dru-
gimi. Manje menda ni možno zahtevati.

Ne zadošča, da se imenujemo narodno-
napredne, ampak treba tudi, da — smo!
Tudi postopati treba v narodnem duhu ter
zahtevati od tujeja Žida, da spoštuje čisto
slovenski značaj naše občine!

Pa tudi na vseh rečene pivovarne po
ulicah tržaških se še vedno pači po »Pic-
colu« skovani, naravnost neestetični nestvor
»Senosecchia«. To je že neopustno, to je
izzivanje naše potrpežljivosti. Tako plačujejo
drugoročni našo tolerancijo! Da »Piccolov«
Žid Ladislav pošilja svoje smetišče v Seno-
žeče pod naslovom Senosecchia, temu se ne
smemo čuditi. Čuditi pa se moramo seno-
žskim prvakom, da ničesar ne ukrenejo
proti falzificiranju našega krajevnega imena
in proti takemu žaljenju slovenskega značaja
naših Senožec ter našega narodnega ponosa.

O da! Narodni indiferentizem ali kozmo-
politizem je lepa stvar med narodi, katerih
ekzistenci nikdo ne oporeka, ozir. grozi, ali
v narodu, ki je v takem položaju, kakor je
naš slovenski, je narodni indiferentizem —
naroden greh.

Pristaš narodno-
napredne strauke.

* **Quod licet Jovi, non licet bovi!** V
»Slov. Narodu« čitamo, kako je neki uradnik
e. kr. tobačne tovarne zvižgal in sikal v
steklenem salonu ljubljanske kazine, ker je
jedna pevk na neki varieté-predstavi zapela
tudi hrvatsko pesmico »Za jeden časak ra-
dosti«. Kakor posnemamo iz rečenega lista,
se je dotični uradnik tudi prej že večkrat
proslavil s slimi junaškimi čini in — sod-
nimi obsodbami. V Idriji je n. pr. streljal na
ljudij, nedavno pa je imel konflikte z ljub-
ljanskimi policaji.

To je seveda nemški uradnik. Kaj bi
se pa zgodilo s kakim slovenskim uradnikom
na kakem e. k. zavodu, ako bi si dovoljeval
le mal del tega junaštva?! Odgovor je go-
tovo že na jeziku vsakomur. Quod licet Jovi,
non licet bovi. Kar je dovoljeno nemškemu
Jupitru, ni dovoljeno — bodi nam dovoljena
mala varijacija latinskega reka! — slovenski
— ovi!!

Razne vesti.

Nemorala na madjarskem vseučilišču. V
zbornici Ogrski je poslanec Szemere težko
obtožil madjarsko vseučilišče v Budimpešti.
Rekel je, da se vseučiliščni dijaki budimpe-
štanski nič ne uče, daso le strau-
karji, da obiskujejo nočne zabave,
da se pogrezajo v mlako velikomestne ne-
morale, a ko prihajajo na skušnje, jih pro-
pada po 64%. In še oni, ki so položili izpit,
se navadno niso nič učili, in vse njih znanje
sestoji v tem, da se izvlečejo na skušnji. Ti
mladečiji prihajajo z vseučilišča nezdravi;
velikomestno življenje, v katerem so se
valjali, uničilo jih je duševno in telesno. In
taki uničeni in nevzgojeni ljudje naj bodo
v zaslonbo narodu in družbi! Tej mizeriji na
vseučilišču treba priti v okom. Vseučilišče
naj se prenese iz Budimpešte v kako mirno
mesto, kamor ne bo prihajal velikomestni
strup. Ako Madjari bočejo imeti vzgojen
naraščaj, mora se vseučilišče premestiti, ker
pokvarjenost madjarske družbe prihaja z
vseučilišča.

Narodno nasilje. Šolski nadzornik v
Nevtri (na Ogrskem) je dal zapleniti in se-
žgati vse slovaške šolske knjige. To je na-
ravnost grozodejstvo na šloveski kulturi, a
kje so tiste nemške novine, ki valjajo vedno
po ustih svobodo in civilizacijo, da bi gra-
jale tako nasilje?! Eh, da, v imenu svobode
je dovoljeno vsako nasilje nad — šibkejšim!
To je ravno karakteristikon laži-liberalizmu,
da ne može ekzistirati brez — sužnjev!

Loterijske številke, izrebane dne 19.
aprila:

Trst	82	70	87	14	6
Line	63	23	15	71	75

Brzjavna poročila.

Za splošno volilno pravo na Švedskem.
STOCKHOLM 21. (B.) Po vsej deželi
so bili večeraj prijavili za splošno volilno pravo.
Tekom popoldne je prišlo v Stockholm do
spopadov med redarstvom in množico, ki je
hotela prodrati kordon vsklikaje: »pojdemo
pred grad!« Redarstvo je rabilo orožje, o
čemer je bilo ranjenih se sabljami več oseb.
Petero demonstrantov so zaprli. En oddelek
vojaštva je zasel, z nasajenimi bajoneti, most,
ki vodi do grada. Voditelj socialistov, Bran-
ting je večkrat nagovoril množico s varé jo,
naj bo mirna. V Malmö se je 15000 oseb
udeležilo demonstracije.

Smrt ministra Horanszky-ja.

BUDIMPEŠTA 21. (O. B.) Sožalne
brzjavke prihajajo od vseh strani. Mej onimi,
ki so kondolirali, so tudi načelnik ces. kabi-
netne pisarne, od ministrov dr. Körber,
grof Goluchowski, baron Call; admiral Spaun
in drugi. Cesarja bo na pogrebu zastopal
dvorni maršal, grof Ludvik Apponyi. V da-
našaji seji zbornice poslancev se bo predsed-
nik spominjal pokojnega ter izrazi sočutje
zbornice, na kar se seja zaključi v zaamenje
žalosti.

(Dalje na četrti strani.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
 z omejenim jamstvom
 naznanja slovenskemu občinstvu, da
 je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
 iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
 varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
 katere se nahaja
 v Trstu, Via Piazza vecchia
 (Rosario) št. 1.
 (na desni strani cerkve sv. Petra).
 Konkurenca nemogoča, ker je blago
 iz prve roke.
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PRVA TOVARNA
za čopiče in ščetke
Santo d'Angeli
TRST. - Via S. Antonio - TRST
 (nasproti Zennaro in Gentili).
 Specijaliteta čopičev za zidna dela nepresežne
 trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za či-
 ščenje parketov, metelj, metlic, ščetk od perja,
 palice za iztolči prah.
 Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov,
 listnic, novčark, mošnjčikov itd.
Vse po jako nizkih cenah.
 V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene.
VILJEM DALLA TORRE
 v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana).
 Moje pohištvo donesrečo. —
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
 Prva in največja tovarna pohištva
 vseh vrst.
TRST
TOVARNA: **ZALOGE:**
 Via Tesa, **Piazza Rosario št. 2**
 vogal **(šolsko poslopje)**
 Via Limitanea **in Via Rilbergo št. 21**
Telafon št. 670.
 Velik izbor tapečarij, vzrac in slik. Iz-
 vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
 ILUSTROVANI ČENIKI ZASTOPI IN FRANKO
 Predmeti postavijo se na pa obrod
 ali železnico franco.
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BUDIMPEŠTA 21. (B.) — Zbornica poslancev. — Predsednik, grof Apponyi, je posvetil pokojnemu ministru za trgovino tople besede ter je predlagal, naj zbornica proto kolarično dá izraza svoji žalosti, naj potoam predsedništva odpošlje ostalim sočalno pismo, naj na krsto položi venec in se korporativno udeleži pogreba. Potem, ko so še govorili ministerski predsednik Szell ter zastopniki opozicijskih strank, je bila seja zaključena.

Bolezen kraljice nizozemske.

GRAD LOO 21. (B.) Kraljica je minolo noč nekoliko ur spala; hrane jemlje k sebi nekoliko obilneje, splošno stanje zadovoljivo.

Vrenje na Balkanu.

CARIGRAD 20. (B.) Konsularne depeše iz Skoplja javljajo o spopadu med neko bulgarsko teljo in orožniki blizu vasi Martolai. V tem spopadu sta bila baje dva Bulgara ubita.

Zahvala.

Podpisane se iz srea zahvaljujejo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem ki so pokojnega njenega četa,

Ivana Kramer-ja

obiskovali v dneh bolezni ter mu tolažilo besedo lajšali hudo trpljenje; dalje izražamo iskreno zahvalo št. pevskemu društvu „Zarja“ za žalostinke, ki jih je zapelo ob njegovem odru! Hvala iskrena tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika spremili k poslednjemu počitku.

Kramer-Debelak-Vacek.

Mala oznanila.

Fod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primeroma zniža. Oglaš za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih
via in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1.
priporoča slavnemu občinstvu
svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse
druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarni.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni
„Commercio“ in „Tedesco“
ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
venski in mnogi drugi časniki.

Jak. Perhauc

Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladničarna
svež kruh večkrat na dan, prodaja moka. Vsprejema
tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka
ulica št. 14 in ulica
Vetturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištvo vseh
slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V
zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime
palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal
ul. Torrente. Podružnica Piazza
Pozzo del Mare št. 1. Zolaga izgotovljenih oblek
za moške in dečke priporoča posebno za binkošne
praznike in birmo; obleke za moške od gld. 6.50 do
24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v ve-
likem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld.
1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik iz-
bor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9
do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od
gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah
od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po naj-
nižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojdeva koža) za
delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v
Korminu od gld. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce
gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter
ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z naj-
večjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé e. kr.
častništvo, vladni, mestni in železniški urad-
niki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij
in privatni uradniki, ki so udje kakega pen-
zijskega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na ne-
premičnine, urednostne listine, renté, vžitke,
zavarovalne police itd.

Obrniti se na **Hinko Giberti**, ul. Canale 7, I.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš
preljubljeni soprog oziroma oče

Josip Pertot

posesnik

danes, dne 20. t. m. ob 1½ uri popoldne previden se sv. zakramenti za umirajoče
v dobi 72. let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil v torek, dne 22. t. m. ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti v
Rojanu št. 15. v župno cerkev, od koder se pripelje truplo na pokopališče v Bar-
koviče k večnemu počitku.

ROJAN, dne 20. aprila 1902.

Josipina Pertot, soproga

Josip, Anton, Dragotin in Miroslav, sinovi.

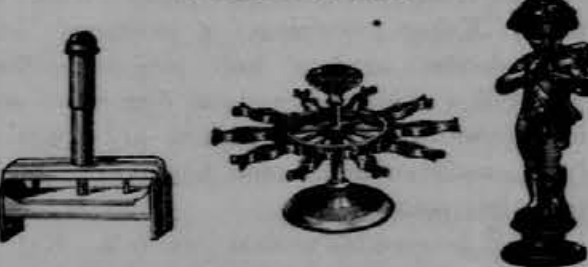
Rozina, poročena Pregelj hč.

FONOGRAFI - GRAFOFONI

PRIREJENI CILINDRI
za koncerte
(najboljši na svetu)
tudi na plačevanje
v obrokih.

PEČATI, PEČATNI ROČI
umetno izdelani pečati,
v velikem izboru

Odlikovani grafični zavod E. Freisinger

tvrdke

Avogadro & Altarass

Trst. - Corso št. 2.

Pecati za numeriranje in paginiranje.

Graviranja.

Stroj za ljuknjanje kolkov itd.

Trakovi, barvane pečatne blazine in pripadki
za pisalne stroje.

Specialiteta napisane plošče in črke

od kositra, bronca, emajlovanega ali izbočenega
železa.

HELIOGRAFIČEN PAPIR

pozitiven ali negativen za reprodukcije s pomočjo
svetlobe.

MEHANIČNA DELAVNICA

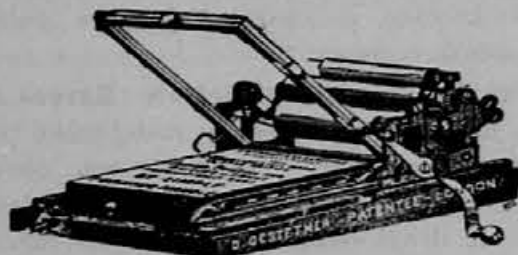
za popravljanje in čiščenje pisalnih strojev
vseh vrst.

Najboljši in najpopolniji pisalni stroj, z
10 letnim jamstvom.

THE AUTOMATIC CYCLOSTYLE.

Najpopolniji stroj za pomnoževanje.

Velik izbor najnovejših električnih predmetov kakor: Žepne svetilnice za zdravnike in fotografe, naprsne igle itd.

Velika higijenična novost: **ELASTIČNI TAPETI** (za čiščenje obuvale) izgotovljeni v močni jekleni žici, uvedeni v prvih bolnišnicah, zavodih prodajalnicah itd. itd.

Pomnoževalni stroj: „**OPTIMUS**“ (popolniji šapirograf) Kr 28.— v velikosti 22 x 33 cm.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v
ulica Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, žensko in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
vsakovrstno obuvalo ter sprejema na-
ročbe na debelo in drobno.

Lastnik: **Peter Rehar.**

Prvo primorsko podjetje za
razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via della Stazione 1366 — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje
pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na
najboljši način in po zmernih cenah. Nakla-
danje in prevažanje pohištva po železnici in
morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor
tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici
s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše
konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-
bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljave vsake vrste in
kamor si bodi.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— **Kožuhar in izdelovalec kap** —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ci-
vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in
skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke
za zimo z jamstvom proti molemu in ognju.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Pošiljave so poš-
nine proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča
Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in aslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloydja.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naz-
nanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina:
refošk črn po 98 novč., bela rebnla iz Brd po 28
novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Visa
po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v
naprej zahvaljuje.

Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih
vdobi ponarejena (vdobi 100 gld. nagrade.

„Andemo de Franz“

krōma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska liter po 36 kr.
Črna istrska „ „ 36 „
Istrski refošk „ „ 48 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
kimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov
naprej: **Ipavsko belo liter po 28 kr.,**
črno istrsko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krēmarmarjem, katerim dajem
vino od 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

ŠTEFAN CRUCIATTI

ornamentalni kamnosek.

TRST. — Via della Pietà št. 25. — TRST.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega
kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do
najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne
spomenike.

Velika zaloga slanege ali žaganega marmorja
v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor
tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih
cenah.

Spoštovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Gostilna „Al Transwaal“.

prej „Antico Gobbo“ Via dello Scoglio.
(nasproti Drejevi pivovarni)

Podpisani priporoča I. vrs e istrska, vi-
pavska in dalmatinska vina, refošk, kraški
teran, Opolo, prosek, nadalje Dreherjevo
pivo, Plzensko in Spaten v botiljkah.

Domača kuhinja vedno pripravljena.

Kroglišče. Svojim rojakom se toplo pripo-
roča

Fran Benčič, krēmarmar.